

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Dtn 2, do 100 vrst a Dtn 2.50, od 100 do 300 vrst a Dtn 3, večji inzerati petih vrst a Dtn 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Dtn 12.—, za inozemstvo Dtn 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 3, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po finančnem uspehu Blumove vlade:

Krvavi nemiri in barikade v Parizu

V pretekli noči so se v predmestju Clichy spopadli »ognjeni križarji« in komunisti — Večurna bitka na barikadah — Nad 200 ranjenih in šest mrtvih — Veliko razburjenje v vsej javnosti — Izredna seja vlade — Napovedujejo velike notranje politične posledice

PARIZ, 17. marca. z. Pariško predmestje Clichy je bilo v pretekli noči pozorišče krvavih nemirov, kakršnih v Parizu v teku zadnjih dveh let ne beležijo. Ves Pariz je danes pod vtisom teh dogodkov, ki ne bodo ostali brez notranje političnih posledic.

Sinoči so bivši »ognjeni križarji«, ki so sedaj organizirani v francoski socialni stranki, hoteli prirediti v predmestju Clichy, ki predstavlja izrazito delavsko okolje, neko kinopredstavo. Da bi ta predstava ne imela značaj političnega zborovanja, so bili za brani vsi govori in so tudi voditelji ognjenih križarjev obljubili, da ne bodo prisostvovali tej prireditvi, ki bi jo politični nasprotniki smatrali za izživanje, če bi se spremenila v političen zbor. Kljub temu pa je sama napoved te prireditve izzvala v vrstah pristavev ljudske fronte, zlasti pa komunistov, veliko razburjenje in so sklenili, da jo za vsako ceno preprečijo.

Pristaži »ognjenih križarjev«, neke vrste francoskih fašistov, ki pa se skrivajo za imenom socialne stranke, so že popoldne zasedli dvorano kina, v kateri se je imela vršiti njihova prireditev, da bi na ta način preprečili, da jim dvorano zasedejo politični nasproti

niki. Komunisti pa so prav tako že popoldne začeli zbirati svoje pristave, ki so jih pozvali tudi iz sosednjih okrajev. Zasedli so okrajno mestno hišo in tam imeli zborovanje na katerem so protestirali proti izzivanju »rdečih križarjev«.

Policija je še pravočasno napravila kordon okrog kina, v katerem so bili zbrani »ognjeni križarji« in je vsem drugim zabranila dostop. Ker pa je bilo zadržanje komunistov vedno bolj grozeče, so pozvali na pomoč še policijska ojačenja in močne oddelke mobilne garde, ki je zasedla vse sosedne ulice in obkolila Rotovski trg, na katerem so se zbrali komunisti.

Okrog 20. pa so začeli komunisti prodirati proti zborovališču »rdečih križarjev«. Ko jih je policija skušala zaustaviti, so jo začeli obmetavati s kamenjem in raznimi drugimi predmeti. Nato so začeli komunisti po sosednjih ulicah graditi barikade, nakar so otvorili pravcati ogenj na policijo. Razvilo se je puškarenje in streljanje, ki je trajalo skoraj do polnoči. Še le takrat se je policiji, ki se je morala poslužiti oklopnih avtomobilov in plinskih bomb, posrečilo, da je komuniste razpršila in končno vzpostavila mir.

»Rdeči križarji« so bili preko polnoči zaprti v kinu in so jih še le nato v malih skupinah pod močnim policijskim varstvom spravili domov.

Davi je bil objavljen uradni komunike, ki navaja, da je pri nemirih sodelovalo okrog 10.000 komunistov. V bolnice je bilo prepeljanih okrog 200 težje ranjenih. Med ranjenimi je 50 policijskih stražnikov. Šest oseb je bilo ubitih, okrog 10 pa se jih v bolnicah bori s smrtjo. 13 oseb, pri katerih so našli orožje, so zaprli.

Pri spopadih je bil hudo ranjen tudi šef kabineta ministrskega predsednika Bluma. Ko so nastali nemiri, je po nalogu Bluma pohitel na lice mesta, da bi pozval pristave ljudske fronte k redu, toda komunisti so napadli tudi njega. Dobil je dva strela, enega v desno roko, drugega pa v levo ramo. Morali so ga takoj operirati. Njegove rane k sreči niso nevarne in bo kmalu okrevel. Kmalu bi jo bil izkupil tudi sam notranji minister Dornoy, ki je prišel osebno na lice mesta. Ko je videl, da se demonstranti poslužujejo strelskega orožja, je dal policiji nalog, naj brezobzirno nastopi proti demonstrantom, kar se je tudi zgodilo. Zaradi tega je zavladalo v levičarskih

krogih proti njemu veliko nerazpoloženje in ni izključeno, da bo notranji minister odstopil.

Ves današnji tisk se bavi s temi dogodki ter jih komentira s svojega strankarskopoličnega stališča. Desničarski listi sodijo, da bodo ti dogodki imeli še velik odmev v sami ljudski fronti ter da bodo le pospešili njen razpad. Levičarski listi zahtevajo ostre ukrepe proti rušilcem miru, pri čemer mislijo seveda na »ognjene križarje«. V vladnih krogih so zelo ogorčeni proti komunistom in jim očitajo, da so namenoma izzvali te nemire, da bi tako škodovali vladi. Ministrski predsednik Blum je za danes popoldne sklical izredno sejo vlade, ki bo razpravljala o teh dogodkih in izdala nadaljnje ukrepe.

Kaj pravijo

»ognjeni križarji«

Pariz, 17. marca. AA. Havas: Vodstvo francoske socialne stranke je objavilo po snočnjih dogodkih naslednje poročilo: »Snočnji dogodki so plod skrbne priprave s strani ekstremnih levičarjev, članov ljudske fronte«. Ali bodo sedaj zmeri republikanci ki so se v ljudski fronti razumeli, kakšna nevarnost grozi sedanjemu družabnemu redu?

Politični obzorik

Državno in narodno edinstvo in JRZ

Organizacija JRZ v Beogradu je priredila te dni za svoje člane večerjo v hotelu »Imperialus«. Na tej večerji je govoril o politični situaciji minister dr. Behmen. V svojem govoru je izjavil med drugim: Politika JRZ ni umetna kombinacija, nastala na podlagi strankarske politične spekulacije, marveč je trajna politika. Mi bomo morali izginili in propadli, toda naša politika bo ostala. Ljudstvo je pričelo obrirati prve sadove politike JRZ, ki je pokazala svojo moč na terenu. Na zastavi JRZ je zapisan najvišji zakon politike JRZ to je narodno in državno edinstvo. S tem je napravila konec nepošteni trgovini z nacionalizmom in narodnim in državnim edinstvom. Državno in narodno edinstvo je svetilnica in ne more in ne sme biti predmet trgovine.

Ogorčena »Samouprava«

Splitški »Jadranski Dnevnik«, ki ga izdaja bivši ban in sedanjí predsednik »Jadranske Straže« dr. Tartaglia, je v poročilu o neki nogometni tekmi v Splitu napisal med drugim: Moštvo Beograjskega športnega kluba je dospelo že jutraj v Split, kjer jih je prejel srbska kolonija Beograjska »Samouprava« glasilo JRZ, posveča temu stavku »Jadranskega Dnevnika« notico »Kaj kolonija?« in pravi: »Srbi ne morejo biti in niso kolonija ne v Splitu, ne v Zagrebu. Oni so povsodi v svoji hiši in v svoji državi, prav tako, kakor so tudi Hrvati povsod v Jugoslaviji doma — v Beogradu in Skoplju.«

Šolski nadzorniki in državni svet

Državni svet je v nekom konkretnem slučaju načelno razsodil: »Razrešenje sreskega šolskega nadzornika in njegovo imenovanje za učitelja brez njegovega pristanka je protivno paragrafu 98. zakona o uradnikih iz leta 1931.« Ta paragraf se glasi: »Nihče ne sme biti brez svojega pristanka postavljen na nižje zvanje in tudi ne v zvanju na nižji položaj od onega, ki ga je že imel.« — Državni svet pravi v utemeljitvi svoje sodbje med drugim: Položaj šolskih nadzornikov se smatra v nekom oziru za političen, ker se s spremembo režima navadno zamenjajo ali premeščajo tudi šolski nadzorniki. Po tolmachenju pristojnih šolskih oblasti so šolski nadzorniki učitelji in minister prosvete jih lahko, ako smatra to za potrebno, odstavi in jih ponovno imenuje za učitelje. Bili so slučaj, da sta se dva učitelja v par letih vzajemno zamenjavala na položaju sreskega šolskega nadzornika. Ta postopek ni v skladu z zakoni, ker je zvanje in položaj sreskega šolskega nadzornika višji od zvanja in položaja učitelja. — Ta razsodba državnega sveta je načelne važnosti. Sklicuje se na to razsodbo, lahko po našem mnenju zahtevajo reparacije vsi oni učitelji, ki so bili brez vsakega vzroka odstavljani kot šolski upravitelji.

Izdajalci domovine

Državno sodišče za zaščito države je obsodilo zaradi zločina volonštva na korist neke tuje države: Egidio Goldnerkreuz, zasebnik iz Gorice, jugoslovnsko državljanko na 20 let teske ječe, Hermana Goldnerkreuz, bivšega trgovca iz Gorice, jugoslovnskega državljana, na 12 let teske ječe, Frana Gulina, vpokojenega policijskega pristava v Mariboru, na 20 let teske ječe in Ivana Drujovka, privatnega nameščena na Bledu, italijanskega državljana, na 20 let teske ječe. Oče Ivana Drujovke, bivši trgovec v Gorici in v Ljubljani je bil po § 280 k. p. oproščen. — Priporočamo, da so vsi obsojenci Slovenci, torej tudi oba Goldnerkreuz, ki imata samo židovsko ime, Goldnerkreuz sta živelja stalno na Bledu, kjer sta imela pod postajo malo vilo. Sami se nas, da je med Slovenci toliko izdajalcev, ki volonirajo za neko tujo državo!

Še o Tehnični uniji

Svoječasno smo poročali o aferi takozvane Tehnične unije v Zagrebu in o Milanu Daniču, preje Diamantsteinu, ki igra v tej aferi glavno vlogo. Sedaj čitamo v reviji »Voix Européenne« to-le: »Pred kratkim je bilo doganjeno, kakšno igro je hotel igrati Danič Diamantstein. Iz dopisa zionistične organizacije Novi Sad je razvidno, da je Diamantstein z večjim številom židovskih emigrantov iz Nemčije sklenil pogodbo, da jim bo njihove v Nemčiji se nahajajoče kapitale spravil v Jugoslavijo. To bi se naj izvršilo na ta način, da bi se pri izvozu nemškega blaga v Jugoslavijo zaračunali nižji pri izvozu jugoslovnskih proizvodov v Nemčijo pa višji zneski, kakor bi znašala dejanska vrednost blaga. Diferenca med efektivno vrednostjo in zaračunanimi zneski bi se naj po posredovanju Tehnične unije plačala na bančni konto in se nato vročila posameznim židovskim emigrantom. Dejansko pa se je ta denar stekel večinoma v žep Diamantsteinov. Tehnična unija je po teh razkritjih težko kompromitirana in pomisleki zagrebških gospodarskih krogov proti tej nemški ustanovi so se izkazali kot popolnoma utemeljeni. — O tej aferi je v zadnjem času sunjalo tiho postelo. Kdo ve, v čigavem interesu je zopet, da se o Tehnični uniji v Zagrebu že nekaj tednov tako govorijo mediji.

Sir Austen Chamberlain umrl

LONDON, 17. marca. r. Včeraj popoldne je preminul po daljšem bolehanju znani angleški državnik sir Austen Chamberlain.

Sir John Austen Chamberlain je bil rojen 16. oktobra 1863 v Birminghamu kot sin tamosnjega župana in tovarnarja ter pozneje državnika Josepa. Studije je končal na nemških univerzah. L. 1892 je prišel v spodnjo zbornico in je bil od 1895 do 1900 civilni lord admiraltete, od 1900 do 1902 državni podtajnik v finančnem ministrstvu 1902—1903 generalni poštni ravnatelj, 1903—1906 državni tajnik v finančnem ministrstvu. Obenem s konservativno stranko je nato izstopil iz kabineta in je deloval za boljši položaj dominionov, da bi na ta način utrdil državo. L. 1915 je vstopil v vlado kot državni tajnik za Indijo, po nesrečnem bojnem potočju v Mezopotamiji se je pa moral l. 1917 umakniti. Kot naslednik Bonarja Lawa je bil 1919—1921 finančni minister in od 1921 dalje vodja uniostnične stranke. Od 1921—1922 je bil varovalec državne pečata in predsednik spodnje zbornice. V konservativni Baldwinovi vladi je od novembra 1924 vodil angleško zunanjo politiko, ki se je začela živahno zanimati za ureditev kontinentalnih vprašanj. V politiki je igral najvidnejšo

vlogo. Zaradi svojih mirovnih prizadevanj je dobil l. 1926 Nobelovo nagrado. Pozneje se je zaradi visoke starosti umaknil iz političnega življenja vendar so se v kočljivih in važnih problemih še vedno posluževali njegovih bogatih izkušenj.

LONDON, 17. marca. AA. Havas: V spodnji zbornici je vest o Chamberlainovi smrti izzvala splošno žalost. Vse stranke so cenile tega velikega državnika. Vsi voditelji vse strank so takoj v krajših govorih izrazili vse spoštovanje pokojniku in so žalje njegovim sorodnikom. Lloyd George je izjavil: Austen Chamberlain je bil eden izmed najčistiljivejših in najboljših poštenih ljudi, ki sem jih kdaj srečal.

Njegov nečak minister Neville Chamberlain je takoj zapustil sejo spodnje zbornice in odšel v hišo svojega mrtvega strica. Sedanji zunanji minister Anthony Eden je bil osebni tajnik pokojnega zunanjega ministra Austena Chamberlaina.

LONDON, 17. marca. AA. Zunanji minister Eden je sklenil, da bo nočjo govoril po radiu o pokojnem siru Austenu Chamberlainu. Danes popoldne bo v spodnji zbornici govoril o pokojnem najprej predsednik vlade Baldwin, nato pa še voditelj opozicije Atlee in Sinclair. Kot najstarejši član spodnje zbornice bo o pokojnem govoril nazadnje še Lloyd George.

Proračunska razprava v senatu

Beograd, 17. marca. p. V senatu se je danes pričela proračunska razprava. Pred pričetkom razprave je predsednik senata dr. Mažuranić odgovoril na protest senatorja Ljubibratića, zakaj listi niso smeli objaviti poročil o sejah finančnega odbora senata. Predsednik senata je izjavil, da so bile te seje tajne in jim niso prisostvovali niti stenografi. Zato tudi listom niso bila izdana obširnejša poročila. Kar pa se tiče poročil o razpravi v senatu, bo stopil v stike s predsednikom vlade in izposloval, da se bo cenzura omilila.

Nato je senat prešel na dnevni red. Poročilo večine finančnega odbora je prečital senator Smodej, poročilo manjšine pa je podal senator dr. Nemeš. Pri tej priliki je senator dr. Kramer zahteval od predsednika pojasnila, kako to, da so smeli poročilo manjšine objaviti beograjski listi.

Zatem je povzel besedo finančni minister Dušan Letica, ki je ponovil svoj že v skupščini podani ekspozé o finančni in gospodarski politiki vlade.

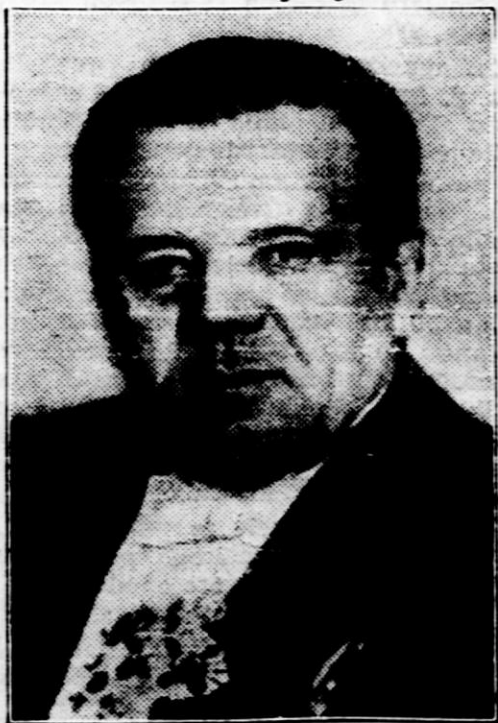
V debati sta nato govorila senatorja Dra goslav Djordjević in Tomasić. Seja ob uri ko to poročamo, še traja.

Skupščina gre na počitnice

Beograd, 17. marca. p. Narodna skupščina je danes začela razpravo o zakonu o pooblaščenih inženjerjih. Razprava bo končana najbrže že danes. Jutri bo v skupščini interpelacijski dan. Obenem bodo razpravljali o nekaterih prošnjah in pritožbah, nakar bo skupščina poslana na velikončne počitnice.

Gost v naši drami

Ljubljana, 17. marca



G. Mihajlo Marković, član zagrebškega gledališča bo gostoval v drami. Igral bo glavno moško vlogo v Nušičevi komediji »Dre«, s katero je žel v Zagrebu največji uspeh. V tej vlogi bo gostoval tudi v Beogradu in Brnu. Naše občinstvo bo gotovo zanimalo gostovanje tega širna na še države popularnega karakternega igralca. Predstava je izven abonmana.

Borzna poročila

CURIH, 17. marca. Beograd 10.—, Pariz 20.16, London 21.45, New York 439.—, Bruselj 73.95, Milan 23.08, Amsterdam 239.90, Berlin 176.55, Dunaj 80.70—81.80, Praga 15.30, Varšava 83.25, Bukarešta 3.25.

Kupujte črnačje blago!

41 rudarjev zgorelo

TOKIO, 17. marca. r. V zlatem rudniku Mohakoshi v okraju Sizuoka, južno-zapadno od Tokija, je včeraj v roku 1400 m od vхода izbruhnil požar, ki so ga hoteli pogasiti s tem da so rove zazidali. Ko je veter začel pihati z druge smeri, so rove zopet odprli ter je šlo v rove 50 rudarjev, da pogasijo požar. Veter pa se je zopet sprevrnil in rudarji so prišli v rove polni strupenih plinov. Nekaj se jih je rešilo, ostali pa so se onesveščili ter ostali v rovu. Obstoji nevarnost, da je vseh 41 rudarjev mrtvih.

Vremenska poročila

po stanju s dne 17. marca ob 7. jutraj

Bateče, Planica: —3, oblačno, mirno, 40 cm sneža.
Planja-Slatna: —8, oblačno, mirno, 50 cm sneža.
Peč, Petelinjek: —5, oblačno, mirno, 30 cm pršča na 120 podlage.
Kranjska gora: —4, barometer se dviga, jasno, mirno, 25 cm sneža.
Vrhnj, Kratica: 280 pršča.
Pekljaka: —5, delno oblačno, 5 pršča na 80 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.
Bistrica, Bohinjsko jezero: —1, jasno, v dolini ni enega.
Triglavsko jezero: —10, jasno, sever, 10 pršča na 300 podlage.
Komna: —7, jasno, mirno, 300 suhega snega.
Vegel: —10, jasno, mirno, 10 pršča na 250 podlage.
Kefec: —6, jasno, sever, 10 pršča na 140 podlage.
Kravice: —5, 80 suhega snega.
Velika Planina: —5, jasno, 120 enega, pršči po stanju s dne 16. marca.
Ukavarna: sever, 5 pršča na 60 podlage.

Priprave za nov spopad v Španiji

Trenutno zatišje izkoriščajo na obeh straneh za priprave za nov spopad

PARIZ, 17. marca. r. V teku včerajšnjega dne na španskih frontah ni bilo važnejših dogodkov. Nadaljevalo se je medsebojno obstreljevanje s topovi in bombardiranje z letal. Edino pri Sierí Moreni je prišlo do večjega spopada, pri čemer so frankovci zavzeli vas Alkaraezos med Vila Nueva in Pozo Blanco. Gre pa za malenkostno korekturo položaja na strankarskem bojišču, ki je brez vsakega pomena. Važnejši dogodki se morejo pričakovati za prihodnje dni, ker se tako vladne čete kakor frankovci na fronti pri Guadalajari mrzlično pripravljajo na nov spopad. Vladne čete so v teku zadnjih dni svoje položaje zelo izboljšale in utrdile in je zaradi tega pričakovati, da se bo tu razvila ogorčena bitka. Na obeh straneh so zbrali velike rezerve. Frankovci imajo okrog 120.000 mož, vladne čete pa cenijo na 60 do 70 tisoč mož.

MADRID, 17. marca. AA. Havas: Odbor za obrambo mesta je snoči ob 22. uri objavil: Na odseku pri Guadalajari je uporniško letalstvo letalo nad našimi postojankami, naša letala pa so jih poglala v beg. Naša letala so bombardirala njihovo zbiranje. V zračni bitki smo sestrelili štiri sovražna letala. Ujeli smo 15 italijanskih vojakov. Na našo stran je pribežalo mnogo upornikov. Eden je prinesel s seboj strojnico, drugi pa raztomatsko puško.

ANDUJAR, 17. marca. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča, da v odseku Pozoblanca ni borba prav nič popustila. Uporniško letalstvo bombardira mesto in je bilo mnogo oseb ubitih. Uporniške čete so sestavljene iz Italijanov in so prešle v napad na treh točkah. Posebno hud je njihov pritisk na Colatraveno. Republikanske čete so se s njimi držale in prisilile nasprotnika, da se je umaknil.

Pritožbe Francovih vojakov

Gibraltar, 17. marca. r. V Gibraltar je pribežalo več Francovih vojakov, ki so bili nastanjeni v Algeirasu. Obsojeni so bili vsak na 48 ur zapora, ker so brez dovoljenja prekoračili mejo. Tudi po morju je prišlo v Gibraltar večje število beguncev iz Francovega tabora. Vsi se pritožujejo nad postopanjem Francovih oficirjev z vojniki, zlasti pa naglašajo, da imajo Francove vojske zelo slabo hrano in ljudje od lakote padajo. Med vojniki vlada veliko nerazpoloženje in jih s silo gonijo v boj. Za priganjace služijo predvsem nemški in italijanski oddelki.

Pariz, 17. marca. AA. Havas: Ob 13. uri je včeraj objavilo finančno ministrstvo, da je bilo posojilo v višini treh milijard podpisano že ob tej uri. Finančno ministrstvo je sklenilo objaviti danes v »Uradnem listu«, da je podpisovanje posojila zaključeno.

